

Код на ангажимента:	
Проект:	
Бенефициент (получател на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове):	
Договор/заповед за предоставяне на БФП:	
Размер на предоставената БФП:	
Предварително определена от УО форма на предоставената помощ (държавна/de minimis/не е помощ)	

Контролен лист

за проверка спазване на правилата за държавни помощи

УКАЗАНИЯ:

Преди да започнете проверките за спазване на правилата за държавни помощи, следва да проверите дали предоставената БФП по проверявания проект е определена от Управляващия орган като една от следните видове помощ:

- минимална (de minimis) помощ съобразно Регламент (ЕС) № 1407/2013, Регламент (ЕС) № 360/2012 (de minimis за услугите от общ икономически интерес) или Регламент (ЕС) № 717/2014 (de minimis за сектор рибарство и аквакултури) – при положителен отговор, проверката продължава с част II от контролния лист;

- държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание акт на ЕК/Съвета;

- държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент (ЕС) № 651 от 2014 г. за груповото освобождаване - при положителен отговор, проверката продължава с част III от контролния лист;

- по Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес или съгласно Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги (2012/C 8/03);

- държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент № 651 от 2014 г. за груповото освобождаване, но подлежаща на индивидуално освобождаване /уведомяване съобразно по чл. 4 от същия регламент. При положителен отговор в колона “Коментар/ Референция” посочете начина, по който е предоставена държавната помощ и съответното решение на ЕК, с което същата е одобрена;

- държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на друго основание, различно от регламента за групово освобождаване – при положителен отговор в колона “Коментар/ Референция” посочете основанието за освобождаване на задължението за уведомяване;

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

- държавна помощ, за която се подава уведомление (нотифициране съобразно чл.108 от ДФЕС) до Европейската комисия. Проверете дали е изпратено съответното уведомление до ЕК, като резултатите от проверката опишете в колона “Коментар/ Референция”;

- помощ извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, която не представлява държавна или минимална помощ.

Попълването на колона „Да/Не“ е **задължително** за съответната приложима част на контролния лист. В колона „Коментар /Референция“ одиторът предоставя кратка, точна и ясна информация, въз основа на която е формулирал отговора на поставения въпрос. При установено отклонение в колона „Коментар/ Референция“ се посочват: приложимата правна норма, установените относими факти, представляващи несъответствието с правната норма и ефекта на отклонението.

В случай, че УО не е определил, че отпуснатата БФП има характер на държавна помощ, **задължително** се попълва **Част I от КЛ**;

В случай, че УО е определил, че БФП е отпусната в съответствие с правилата на минимална помощ (de minimis), **задължително** се отговаря на въпросите от **Част II от КЛ**;

В случай, че УО е определил, че БФП е отпусната в съответствие с правилата на групово освобождаване, **задължително** извършете проверките, описани в **Част III от КЛ**.

Обърнете внимание! Държавните помощи могат да бъдат **преки** (субсидиране на лихва; заем и/или гаранции при облекчени условия; държавни гаранции; увеличаване на публичния капитал на търговско дружество; финансови инжекции от страна на държавата или общината; преобразуване на дълг срещу капитал; безвъзмездни средства) или **косвени** (данъчни облекчения, вкл. намаляване или освобождаване от данъци, такси, осигуровки; придобиване от предприятието на стоки или услуги от държавата или общините, при преференциални условия, различни от пазарните; продажба/покупка на държавни/общински имоти и/или активи на над/под пазарни цени; опрощаване и разсрочване на финансови задължения или задължения за данъци и осигуряване и др.). Възможни са скрити форми на помощ като данъчни облекчения, вкл. намаляване или освобождаване от данъци, такси, осигуровки; придобиване от предприятието на стоки или услуги от държавата или общините, при преференциални условия, различни от пазарните; продажба/покупка на държавни/общински имоти и/или активи на над/под пазарни цени; опрощаване и разсрочване на финансови задължения или задължения за данъци и осигуряване и др.).

Полезни връзки:

1. Публичен регистър на Европейската комисия за търсене на мерки за държавни помощи - предоставя информация и достъп до всички случаи на държавна помощ, които са били обект на решение на Комисията от 1 януари 2000 г. Регистърът предоставя и информация за случаи на групово освобождаване, които са регистрирани от Комисията. Регистърът е достъпен на адрес:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

2. Регистър на минималните и държавните помощи – съдържа информация да получените минимални помощи от даден бенефициент за 3-годишен период (чрез търсене по ЕИК/БУЛСТАТ). Регистърът е достъпен на адрес:

<http://minimis.minfin.bg/ReportBulstat.aspx>

I част – Предоставената БФП не е определена като държавна помощ от УО

№ Въпрос	Да/Не	Коментар/Референция
1. Има ли обосновка в Насоките за кандидатстване защо УО счита, че предоставяната БФП няма характер на държавна помощ?		
2. Бенефициентът може ли да бъде определен като „предприятие” за целите на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС? <i>Като предприятия се квалифицират всички субекти, публични и частни, без значение на правно-организационната им форма, които извършват икономическа дейност – всяка дейност, която се състои в предлагане на пазара на стоки и услуги.</i>		
3. Изпълнението на проекта ще постави ли бенефициента в по-благоприятно положение (да придобие икономическа облага, която не би получил при нормални пазарни условия)?		
4. Мярката, по която се отпуска БФП, има ли избиращ характер - директно насочена ли е към определен бенефициент или група бенефициенти, групирани по определени критерии (селективност на мярката)? <i>(Ако мярката е открита за всички предприятия при еднакви условия, тя не е избираща; по принцип помощта от ЕСИФ е селективна)</i>		
5. Помощта уврежда ли или заплашва ли да наруши конкуренцията и търговията между държавите-членки на ЕС? <i>(Конкуренцията е нарушена, ако с помощта се подобряват конкурентните позиции на получателя на помощта; ефектът върху търговията винаги се презюмира, когато са налице останалите критерии; в изключителни случаи ефектът върху търговията може да липсва при финансирането на чисто местни дейности).</i>		

Внимание: Държавна помощ е налице при положителен отговор и на четирите въпроса. В този случай се формулира констатация, която следва да включва приложимата правна норма, установените отклонения, факти, формираното въз основа на тях предположение, че е налице държавна помощ, без да е спазен установеният режим за предоставянето ѝ от страна на УО.

Ако някой от отговорите на въпроси от 2 до 5 е „не“, становището на УО за липса на държавна помощ е правдоподобно - мярката на финансиране е помощ извън обхвата на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС- не представлява държавна помощ.

Ако отговорът на въпроси от 2 до 5 е „да“, становището на УО за липса на държавна помощ е неправилно, и следва да се направи преценка за приложимата форма на държавна помощ, като се попълни съответната част от контролния лист.

За отклонението е приложима т. 27 (Пропуск да се изпрати уведомление за държавна помощ) или т. 35 (Друга форма на държавна помощ) от Типология на грешките на ЕК.

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

При нарушаване на правилата за държавната помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ се отменя изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция съгласно чл. 70, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ.

Заключение:

Част II

БФП, отпускана в съответствие с правилата на минимална помощ (de minimis)

(Регламент (ЕС) № 1407/2013 относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis, Регламент (ЕС) № 360/2012 относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес или Регламент (ЕС) № 717/2014 относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите)

Приема се, че помощта de minimis не отговаря на всички критерии по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС и е освободена от изискването за подаване на уведомление до ЕК при предоставянето ѝ, когато са изпълнени всички условия на посочените регламенти. Приложима е за всички сектори и дейности, с изключение на изрично изключените от обхвата на регламентите.

Въпрос №	Да/Не	Коментар/Референция
1. Предоставената БФП: ✓ не надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро* (100 000 евро за сухопътните товарни превози) за всеки период от три бюджетни години (текущата и двете предходни бюджетни години, считано от датата на решението/акта за предоставяне на БФП, не от датата на фактическото изплащане на помощта)?		
2. Когато предоставената помощ не е парична, а под формата на заеми или гаранции, тя не надвишава следните прагове: 2.1. заемът е до 1 млн. евро за срок от 5 години/или до 500 000 евро за срок от 10 години/ и е гарантиран с обезпечение, покриващо най-малко 50 % от неговия размер; 2.2. гаранцията не надхвърля 80 % от свързания с нея заем, като гарантираната сума е 1,5 млн. евро за 5 години/или гарантираната сума е 750 000 евро за 10 години.		
3. Посочените в т. 1 и 2 прагове са приложени към всички свързани предприятия? <i>(По смисъла на Регламент 1407/2013 свързаните с получателя на помощта предприятия се разглеждат като едно и също предприятие).</i>		
4. УО информирал ли е бенефициента/те, че предоставяната БФП се разглежда като помощ <i>de minimis</i> ? Минималната помощ индивидуална ли е или под формата на схема?		
5. Предоставена ли е декларация за други получени помощи от страна на бенефициента в годината на получаването на минималната помощ и двете предходни бюджетни години?		
6. Налична ли е в информация за отпуснатата минимална помощ в Регистъра на минималните и държавните помощи?		

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

7. Бенефициентът не е предприятие в затруднение; не осъществява дейност в секторите рибарство и аквакултури, първично производство на селскостопански продукти; помощта не е предназначена за експортна дейност?		
8. Подлежи ли помощта по мярката/проекта на натрупване с подпомагане от друг източник? В случай на кумулиране с минимална помощ, отпусната на предприятия за предоставянето на услуга от общ икономически интерес, помощта надвишава ли 500 000 евро за период от три бюджетни години? В случай на кумулиране с друга минимална помощ за същите допустими разходи надвишава ли се прагът от 200 000 евро за период от три бюджетни години? В случай на кумулиране с друга мярка на държавна помощ, надвишава ли се най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията?		

* Съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 относно прилагането на чл. 107 и 108 от ДФЕС към помощта *de minimis*. При схема на минимална помощ за услуги от общ икономически интерес или за сектор рибарство и аквакултури се прилагат праговете по съответните регламенти. В случаите, в които помощта се отпуска под форма, различна от безвъзмездна помощ, както и когато се изплаща на траншове, размерът на помощта се изчислява като брутен еквивалент на безвъзмездна помощ. За целта се използват пазарните лихвени проценти, преобладаващи към момента на предоставянето на помощта.

При неспазване на праговете по приложимия към схемата на минимална помощ регламент, е налице нередност по т. 34 (Надвишаване на праговете на минималната помощ) и по т. 28 (Приложена грешна схема на помощ) от Типология на грешките на ЕК.

При нарушение на чл. 30 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 е налице нередност по т. 29 (Неправилно прилагане на схемата за помощ) от Типология на грешките на ЕК. При нарушаване на правилата за държавната помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ се отменя изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция съгласно чл. 70, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ.

Заклучение:

Част III

БФП, отпускана в съответствие с правилата на групово освобождаване

(Регламент № 651/2014 г. на Комисията за групово освобождаване)

Това са държавни помощи, които изпълняват всички критерии на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, но за които се приема, че при изпълнението на определени условия са освободени от задължението за уведомяване на Комисията.

Тази част от контролния лист съдържа общи въпроси за държавните помощи по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, които са относими за всички категории от тази група. За всяка отделна категория помощ се анализират и проверяват дали са спазени и специфичните изисквания за нея. Одиторът разработва специфичните въпроси за проверка в съответствие с приложимата правна рамка, като ги съгласува с лицата, осъществяващи контрол на качеството. Съгласуваният контролен лист се одобрява като приложение към одитния план за съответния одитен ангажимент.

В настоящия контролен лист са разработени специфични въпроси за проверка за категориите регионални инвестиционни помощи и инвестиционни помощи за МСП.

Въпрос №	Да/Не	Коментар/ Референция
Общи въпроси		
<p>1. Предоставената БФП е определена от УО в насоките за кандидатстване като попадаща в една от следните категории:</p> <p>а) регионални помощи;</p> <p>б) помощи за МСП под формата на инвестиционни помощи, оперативни помощи и достъп на МСП до финансиране;</p> <p>в) помощи за опазване на околната среда;</p> <p>г) помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации;</p> <p>д) помощи за обучение;</p> <p>е) помощи за наемане на работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания;</p> <p>ж) помощи за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия;</p> <p>з) социални помощи за транспорт за живеещите в отдалечени региони;</p> <p>и) помощи за ширококолентова инфраструктура;</p> <p>й) помощи за култура и опазване на културното наследство;</p> <p>к) помощи за спортна инфраструктура и мултифункционална инфраструктура за отдых;</p> <p>л) помощи за местна инфраструктура.</p>		
<p>2. Помощта по проекта не се предоставя като:</p> <p>- схема за помощ със среден годишен бюджет на помощта над 150 млн. евро, след изтичане на шест месеца от влизането на схемата в сила; всякакви изменения на такива схеми;</p> <p>- помощи, свързани с износ към трети държави или</p>		

<p>държави-членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изнесените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа;</p> <ul style="list-style-type: none"> - помощи, обвързани с условието за използване на местни за сметка на вносни стоки; - помощи, предоставени в сектора на рибарството и аквакултурите; - помощи, предоставени в сектора на първично производство на селскостопански продукти; - категориите регионални помощи, които са изключени съгласно член 13 от Регламент № 651/2014 г.; - схема за помощ в полза на предприятие, срещу което е издадено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар; - помощи за предприятия в затруднено положение; - мерки за помощ, при които предоставянето на помощта е обвързано със задължението седалището или основното място на установяване на бенефициента да се намира в България; - мерки за помощ, при които предоставянето на помощ е обвързано със задължението бенефициентът да използва национално произведени стоки и услуги; - мерки за помощ, които ограничават възможността бенефициентът да се възползва от резултатите от научноизследователска дейност и иновации в други държави-членки. 		
<p>3. Попада ли проектът под правилата за индивидуално уведомяване по чл. 4 от Регламента?</p> <p><i>Вж. праговете за всяка схема и категория помощ</i></p>		
<p>4. УО публикувал ли е информация за помощта в Регистъра на минималните и държавните помощи и своята интернет страница?</p>		
<p>Регионални инвестиционни помощи</p>		
<p>Ако БФП е предоставена съгласно чл. 14 от Регламент № 651 от 2014 г., мярката за помощ отговаря ли на следните критерии:</p> <ul style="list-style-type: none"> - БФП е предназначена за първоначална инвестиция с допустими разходи: а) инвестиционни разходи в материални и нематериални активи; б) разходи за заплати, свързани със създаването на работни места в резултат от първоначална инвестиция, изчислени за период от две години; или в) комбинация от разходите, посочени в букви а) и б), ако комбинираната сума не надхвърля по-голямата от двете суми а) или б). - Инвестицията се поддържа в региона получател най-малко пет години, а в случай на МСП — най-малко три години след изпълнението на инвестицията. - Придобитите активи са нови, освен в случай на МСП и когато става дума за придобиване на стопански обект 		

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

<p>(специални условия има по отношение на разходите, свързани с наемането на материални активи).</p> <p>- Бенефициентът е осигурил финансов принос от най-малко 25 % от допустимите разходи чрез свои собствени ресурси или чрез външно финансиране във форма, която не включва държавно подпомагане. В най-отдалечените региони за инвестиции, осъществени от МСП, може да бъде получена помощ с максимален интензитет на помощта, надхвърлящ 75 %.</p>		
Помощи за МСП		
<p>Ако БФП е предоставена под формата на инвестиционна помощ за МСП, схемата отговаря ли на следните критерии:</p> <p>- Допустимите разходи включват една или всички от следните категории разходи: а) разходи за инвестиции в материални и нематериални активи; б) разходи за заплати за работни места, пряко създадени от инвестиционния проект, изчислени за период от две години.</p> <p>- Инвестицията включва: инвестиция в материални и/или нематериални активи, свързана със създаването на нов стопански обект, разширяването на съществуващ стопански обект, диверсификацията на продукцията на даден стопански обект с добавянето на нови продукти или основна промяна в целия производствен процес на съществуващ стопански обект;</p> <p>- Заетостта, създадена пряко от инвестиционния проект, отговаря на следните условия: а) тя е създадена до три години от приключването на инвестицията; б) отчита се нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански обект в сравнение с техния среден брой за предходните 12 месеца; в) тя се поддържа за период от поне три години, считано от датата, на която съответното работно място е заето за пръв път.</p> <p>- Интензитетът на помощта не надхвърля: а) 20 % от допустимите разходи за малки предприятия; б) 10 % от допустимите разходи за средни предприятия.</p>		
Помощи за консултантски услуги в полза на МСП		
...		

При прилагане на мярката на помощ към категория дейност или предприятие, невключени в обхвата на Регламент № 651/2014 г., е налице нередност по т. 28 (Приложена грешна схема на помощ) или т. 27 (Пропуск да се изпрати уведомление за държавна помощ) от Типология на грешките на ЕК, когато държавната помощ подлежи на уведомяване.

В случаите на схема на регионална помощ или инвестиционна помощ за МСП УО следва да е отчетел коректно инвестиционните разходи, както и приходите от инвестиционния проект. В противен случай е налице нередност по смисъла на т. 30 (Инвестиционните разходи не са взети предвид в приложимата схема на помощ) или т. 31 (Приходите не са взети предвид в приложимата схема на помощ) от Типология на грешките на ЕК.

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”

При нарушение на чл. 6 от Регламент № 651/2014 г. е налице нередност по т. 32 (Неспазване на стимулиращия ефект на помощта) от Типология на грешките на ЕК.

При неправилно изчисляване на brutния размер на безвъзмездната помощ в процент от допустимите разходи, е налице нередност по т. 33 (Неспазване на интензитета на помощта) от Типология на грешките на ЕК.

При нарушаване на правилата за държавната помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ се отменя изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция съгласно чл. 70, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ.

Заключение:

Част IV

БФП, отпускана в съответствие с правилата за уведомяване на ЕК

Това са държавни помощи, които изпълняват критериите на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС и за които е необходимо да бъде уведомена Комисията, съгласно чл. 108, параграф 3 от ДФЕС.

Изискайте уведомлението на УО до Комисията и предоставеното решение на Комисията.

Извършете проверка дали схемата за държавна помощ/поканата за проектни предложения отговаря на изискванията, които са включени в решението на Комисията. Примерни изисквания са посочени във въпрос 2 от настоящата част на КЛ. Посочете в колона „Коментар“ на въпрос 2 другите изисквания, които са включени в решението на Комисията (при наличие) и извършете проверка за спазването им.

Въпрос №	Да/Не	Коментар/ Референция
<p>1. Схемата за държавна помощ/покана за проектни предложения относно ли се до съответното решение на Комисията?</p> <p><i>(Тази проверка се извършва за получаване на увереност, че одитираната схема за помощ/покана за проектни предложения е тази, за която е получено решение за държавна помощ на Комисията. Изричното позоваване в схемата/поканата на решението на Комисията не е регламентирано като изискване.)</i></p>		
<p>2. Спазени ли са изискванията в решението на Комисията?</p> <p>Изискванията могат да отнасят до следните общи области:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критерии за изключение (условия за отпускане държавната помощ); • Допустими бенефициенти; • Допустими разходи/вид на разходите; • Допустим интензитет на помощта; • Стимулиращ ефект; • Натрупване на помощта; • Задължения за докладване/мониторинг; 		

При неспазване на изискванията за отпускане на мярката за помощ, е налице нередност по т. 29 (Неправилно прилагане на схемата за помощ) от Типология на грешките на ЕК.

При нарушаване на правилата за държавната помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ се отменя изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция съгласно чл. 70, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ.

Заключение:

Одитор/и, извършили проверката на място при бенефициента (място, дата, име):	
--	--

Ръководител на одитен екип, извършил преглед на качеството, вкл. на всички документи, предадени от одиторите по проверката на конкретната операция (дата):
--

<i>Заключение на ръководителя на екипа от прегледа:</i>
